

Filippa Reinfeldt
Ordf. Hälso- och sjukvårdsnämnden
Box 22550
104 44 Stockholm

Angående klimatvård för patienter med psoriasis

Det är nu mer än ett år sedan Psoriasisföreningen i Stockholms län tillskrev HSN förvaltningen, Rehabilitering utomlands och professor Lennart Emtestam, specialitetssakkunnig (SPESAK) Hud- och Könssjukdomar, för att påtala det alarmerande faktum att Stockholms län sedan årsskiftet 2007-2008 står utan uttagningssläkare med specialistkompetens i dermatologi för uttagning av psoriasispatienter till klimatvård. I maj 2009 kontaktade vi återigen Lennart Emtestam och efterlyste ett besked, även denna gång utan att få svar. Vi anser att frågan är alltför viktig för att nonchaleras och riktar oss därför nu till landstingets politiska ledning.

Sedan årsskiftet 2007-2008 är det inte ens en icke specialistutbildad läkare som sköter uttagningen, den handläggs av tjänstemän på HSN förvaltningen. Det skall understrykas att vi inte hyser några som helst tvivel rörande tjänstemännens erfarenhet och administrativa kompetens som handläggare. Men läkare är de inte! Följaktligen utmärker sig Stockholms läns landsting idag som det enda landstinget i Sverige där uttagning till klimatvård inte handläggs av en specialkompetent läkare, i vårt fall närmast en dermatolog. Enligt Psoriasisföreningen i Stockholms läns uppfattning är detta ett oerhört missbruk av såväl skattemedel som medicinska resurser.

Prislappen på en klimatvårdsresa under 2009 är 26 700 kr (före avdrag för egenavgift), Stockholms läns landsting beviljar ca 25 vårdresor per år vilket ger en totalsumma ca 667 500 kr. Det må vara en modest summa i perspektivet av landstingets totala budget, men bör väl icke desto mindre hanteras på ett seriöst och ansvarsfullt sätt.

Utöver det ekonomiska perspektivet borde i rimlighetens namn även huvudpersonens – d v s patientens situation vägas in. Just därför är det Psoriasisföreningens, såväl som våra läkares, bestämda uppfattning att det krävs specialistkompetens för att ”rätt” patienter skall få tillgång till vården. Uttagningen fungerade utmärkt under alla de år då dermatologerna Anders Fritz och därefter Jan Torssander hade uppdraget. Dessa specialistläkares kompetens och erfarenhet gjorde det möjligt att väga in den kroniskt sjuka patientens hela situation. Något som är nödvändigt för att de patienter som bäst behöver det ska beviljas vården.

Vi får heller inte glömma att cirka 40 % av alla med diagnosen psoriasis också drabbas av besvär från rörelseapparaten, psoriasisartrit, med smärta och rörelseinskränkning i leder, muskel och senfästen. Psoriasisföreningen anser således att man utöver PASI-score (mått på psoriasisens utbredning, rodnad och fjällning i huden) måste se till patientens totala livssituation.

Det kan vara ogörligt för en ensamstående förälder att klara av att gå på ljusbehandling tre gånger per vecka under en följd av veckor. Han/hon kan dock kanske komma iväg på tre veckors klimatvård med hjälp av närståendes punktinsatser.

Kvinnor i fertil ålder samt multisjuka, med svår psoriasis, kan ha problem med systembehandling vilket ger ett betydligt smalare utbud av behandlingar. Då kan klimatvård vara ett utmärkt alternativ.

Klimatvård är, lika lite som all annan behandling vid psoriasis, den optimala vårdformen för alla, men det är utan tvekan en synnerligen kostnadseffektiv behandling för ”rätt” patienter. Med tanke på landstingets begränsade budget för ändamålet borde alltså uttagningen vara en grannliga uppgift.

Vi vill understryka att Psoriasisföreningen i Stockholms län aldrig har drivit frågan om klimatvård in absurdum. Tvärtom verkar vi konsekvent för att den som lever med psoriasis i första hand skall erbjudas lättillgänglig och kostnadseffektiv vård här hemma, exempelvis vid någon av våra sex mottagningar. Men oavsett hur god och lättillgänglig vård vi kan erbjuda kommer det alltid finnas några patienter som vården här hemma inte är tillfyllest för i vissa situationer.

Psoriasisföreningen yrkar därför på att en kompetent dermatolog, med gedigen erfarenhet av psoriasis, återinsätts som ansvarig för uttagningen till klimatvård vid psoriasis.

Med förhoppning om ett snart besked i frågan.

Enskede den 5 oktober 2009

Lars Ettarp
Ordförande
Psoriasisföreningen i Stockholms län

Kopia till: Lars-Joakim Lundquist, bitr. sjukvårdslandstingsråd, Birgitta Rydberg 1:e vice ordf. Hälso- och sjukvårdsnämnden, Dag Larsson 2:e vice ordf. Hälso- och sjukvårdsnämnden, Prof. Lennart Emtestam, specialitetssakkunnig (SPESAK) Hud- och Könssjukdomar, Hudkliniken, Karolinska Universitetssjukhuset i Solna, 141 86 Stockholm, HSN förvaltningen, Rehabilitering utomlands, box 6909, 102 39 Stockholm.

